

การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

Decision-Making of Administrator and Budgeting Management

Of School under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 1

วราพร แต้มเรืองอิฐ, WARAPORN TAMRENGIT¹

สงวน อินทร์รักษ์, SANGAUN INRAK²

Email: evewarakru@gmail.com

Received: May 24, 2022 Revised: June 10, 2022

Accepted: June 10, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 2) ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 103 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้รับผิดชอบด้านงบประมาณ รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ กอร์ดอน (Gordon) และผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ตามแนวของ ชัยสิทธิ์ เจริญมี ประเสริฐ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิม

^๑ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

^๒ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตัดสินใจหรือการเลือกทางเลือก การประเมินผลการตัดสินใจ การวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ การค้นหาทางเลือก และการประเมินผลทางเลือก ตามลำดับ 2) ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การวางแผนงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสินทรัพย์ การตรวจสอบภายใน และการคำนวณต้นทุนผลผลิต ตามลำดับ 3) การตัดสินใจของผู้บริหารกับการผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกัน

คำสำคัญ : (การตัดสินใจของผู้บริหาร), (ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา)

Abstract

The purposes of this research were to find out; 1) the decision – making of education ministration under Kanchanaburi primary education service area office 1, 2) budgeting management succession in schools, 3) the relationship between the decision – making of ministration and budgeting management succession in schools under Kanchanaburi primary education service area office 1. The samples were 103 schools under Kanchanaburi primary education service area office 1. The respondents from each school consisted of 1) one school administrator and 2) teachers responsible for budgets, in the total of 206 respondents. The tool employed for data collection was opinionnaire of decision – making of ministration, based on the Gordon’s concept and budgeting management succession in schools based on Chaisit Chalermmeeprasert. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient. The results of the research were as follows: 1) The decision – making of ministration under Kanchanaburi primary education service area office 1, collectively and individually, were at a high level. Ranking by arithmetic mean from the highest to the lowest were the decision making, evaluation of the decision, situation analysis, objective and goal setting, alternative seeking, and evaluation of the alternatives, 2) Budgeting management succession in schools under Kanchanaburi primary education service area office 1, collectively and individually, were at a high level. Ranking by

arithmetic mean from the highest to the lowest were financial management and found control, budgeting planning, financial and performance reporting, procurement management, asset management, internal audit, and output costing. 3) The relationship between the decision – making of ministration and budgeting management succession in schools under Kanchanaburi primary education service area office 1, collectively, were found at .01 level of statistically significant.

KEY WORD: (Executive decision), (Educational budget management results).

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ได้ส่งผลกระทบทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาของประเทศเพื่อให้สามารถพัฒนาคนให้มีคุณภาพและศักยภาพอย่างพอเพียงต่อการดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมที่กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยต้องการให้ประชาชนของประเทศสามารถร่วมมือและแข่งขันกับประชาคมโลกอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม จึงได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เป็นกรอบหลักในการทำการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งมุ่งหวังจะให้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและตอบสนองความต้องการของชุมชน ดังที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 39 ที่ระบุว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง”³

ดังนั้นการบริหารการศึกษาในยุคของการปฏิรูปและการกระจายอำนาจทางการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ระดับสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับอำนาจการตัดสินใจเพื่อการบริหารการศึกษามากขึ้น ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้อำนาจผู้นำและความเป็นมืออาชีพทางการบริหารที่สูง โดยวิชาชีพบริหารการศึกษาจะได้รับการยกระดับจากสังคมให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องรู้ เข้าใจ และ

³ วีระยุทธ ชาทะกาญจน์, เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๕๘.

ประยุกต์ใช้ทฤษฎีหลักการทางการบริหารเพื่อบริหารจัดการให้ระบบบริหารและระบบสนับสนุนการเรียนรู้อื่น ๆ ของสถานศึกษา สามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ก่อให้เกิดคุณภาพและความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพราะเหตุนี้ สถานศึกษาจึงต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการบริหาร มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมที่จะทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁴ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องเป็นผู้มีการตัดสินใจที่ดี การตัดสินใจจึงนับเป็นหัวใจของการบริหาร การตัดสินใจที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็นการตัดสินใจที่มีเหตุผลมีการไตร่ตรองถึงผลดี ผลเสียของทางเลือกต่าง ๆ เปรียบเทียบกันโดยมีข้อมูลสนับสนุนเป็นการตัดสินใจที่มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การหรือส่วนรวมเป็นสำคัญ มีความชอบธรรม สอดคล้องกับกฎ ระเบียบ และเป็นการตัดสินใจที่ฉับไวทันเหตุการณ์นอกจากนี้ โดยเหตุที่ปัจจุบันสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการตัดสินใจที่ดีของผู้บริหารจึงไม่ใช่เป็นเพียงการแก้ปัญหาที่สะสมกันมาในอดีตหรือปัญหาในปัจจุบันเท่านั้น แต่จะต้องวิเคราะห์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและตัดสินใจล่วงหน้าเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

คณะกรรมการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการวิเคราะห์ถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ คือ ปัญหาการบริหารการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีปัญหาด้านการบริหารการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ การรวมศูนย์อำนาจไว้ในส่วนกลาง การมอบอำนาจหรือแบ่งอำนาจไปยังระดับจังหวัดและสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการบริหารงานตามระเบียบ แบบแผน การบริหารเงิน และการบริหารงานบุคคล มีการมอบอำนาจในเรื่องของนโยบาย แผนงาน วิชาการเป็นส่วนน้อย ซึ่งการรวมศูนย์อำนาจไว้ส่วนกลางไม่เพียงพอต่อจะก่อให้เกิดความด้อยประสิทธิภาพ และการตัดสินใจที่ไม่ตอบสนองต่อความต้องการเท่านั้น แต่ยังเป็นเหตุของการสิ้นเปลืองงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการจัดสรรที่ไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริง รวมทั้งมีขั้นตอนมากมาย โดยเป็นมูลเหตุสำคัญของการหย่อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการศึกษา และการขาดอิสระในการตัดสินใจ โดยไม่ได้เกิดจากความต้องการที่แท้จริงของครู ประกอบกับการขาดแคลนงบประมาณ ระยะเวลา และการฝึกอบรมไม่เพียงทำให้เกิดปัญหาตั้งแต่เริ่มนำ

⁴ มัทนา วังถนอมศักดิ์, ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและการปฏิบัติ (นครปฐม: บริษัท เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, ๒๕๖๑), หน้า ๑๒๔.

แนวคิดการบริหารแบบนี้ไปปฏิบัติแล้ว อีกทั้งประกอบกับการที่ส่วนกลางไม่ได้มอบอำนาจให้สถานศึกษาได้ตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอย่างแท้จริง⁵

จากที่ได้นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ว่าอยู่ในระดับใดและมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านบริหารงานของผู้บริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย และสามารถตอบปัญหาดังกล่าวได้ชัดเจน ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อทราบการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อทราบผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยเป็นการศึกษา คือ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม กล่าวคือ ตัวแปรต้น คือ การตัดสินใจของผู้บริหาร ตามแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) ซึ่งได้กล่าวเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจไว้ทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze the situation) 2) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Set Objective) 3) การค้นหาทางเลือก (Search for Alternative) 4) การประเมินทางเลือก (Evaluate Alternative) 5) การตัดสินใจ หรือการเลือกทางเลือก (Make the Decision) และ 6) การประเมินผลการตัดสินใจ (Evaluate the Decision)⁶ ส่วนตัวแปรตาม คือ บริหารงานงบประมาณตามกรอบมาตรฐาน

⁵ วีระยุทธ ขาตะกาญจน์, เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), หน้า 33-34 และ 77.

⁶ Judith R. Gordon, **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach**, ๓th (New Jersey: Prentice – Hall, Inc., ๒๐๐๒). PP. ๑๔๓-๑๔๗.

การจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ประกอบด้วย 1) การวางแผนงบประมาณ (Budgeting Planning) 2) การคำนวณต้นทุนการผลิต (Output Costing) 3) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management) 4) การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ (Financial Management/Fund Control) 5) การบริหารสินทรัพย์ (Asset Management) 6) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial and Performance Reporting) 7) การตรวจสอบภายใน (Internal Audit)⁷

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกได้ดังนี้ อำเภอเมือง จำนวน 52 แห่ง อำเภอท่าม่วง จำนวน 42 แห่ง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จำนวน 26 แห่ง และอำเภอศรีสวัสดิ์ 19 แห่ง รวม 139 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีและมีความน่าเชื่อถือได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยมีรายละเอียด ดังนี้ จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 139 แห่ง ผู้วิจัยได้ใช้ตารางประมาณขนาดตัวอย่างของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)⁸ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 แห่ง โดยจำแนกตามอำเภอและใช้การสุ่มอย่างง่ายในการเลือกสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบด้านงบประมาณ จำนวน 1 คน จำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 103 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 206 คน

ตัวแปรที่ศึกษา สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้ 1) ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน 2) ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้พัฒนานิยามจากกระบวนการการตัดสินใจของกอร์ดอน (Gordon) ดังนี้ 2.1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (x_1) 2.2) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (x_2) 2.3) การค้นหาทางเลือก (x_3) 2.4) การประเมินทางเลือก (x_4) 2.5) การตัดสินใจ หรือการเลือกทางเลือก (x_5) และ 2.6) การประเมินผลการตัดสินใจ (x_6) และ 3) ตัวแปรตามเป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ตามกรอบมาตรฐานการจัดการทาง

⁷ ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, มาตรฐานการจัดการทางการเงิน ๗ Hurdles, (กรุงเทพฯ: บริษัท ชีระฟิล์ม และโซเท็กซ์ จำกัด, ๒๕๔๔), หน้า ๑๖-๑๗.

⁸ Robert V. Krejcie, and Daryle W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," Journal for Education and Psychological Measurement ๓ (November ๑๙๗๐) : ๖๐๘.

การเงิน 7 ด้าน ดังนี้ 3.1) การวางแผนงบประมาณ (Y_1) 3.2) การคำนวณต้นทุนผลผลิต (Y_2) 3.3) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Y_3) 3.4) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Y_4) 3.5) การบริหารสินทรัพย์ (Y_5) 3.6) การรายงานทางการเงินและผลการ (Y_6) และ 3.7) การตรวจสอบภายใน (Y_6)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 1 ฉบับ โดยมีรายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารตามแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการบริหารงบประมาณ ตามกรอบมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบจัดลำดับคุณภาพ โดยแบบออกเป็น 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale)⁹ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารหรือการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารหรือการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารหรือการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารหรือการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การตัดสินใจของผู้บริหารหรือการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามขึ้น ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาขั้นตอนวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถาม แล้วนำมาเรียบเรียงให้ตรงกับแนวคิดและวัตถุประสงค์ที่กำหนด ขั้นตอนที่ 2 นำเครื่องมือที่สร้างให้อาจารย์ผู้คุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบหาความ

⁹ Rensis Likert, *New Patterns of management* (Tokyo: McGraw- Hill Book company, 1961), PP. 73-74.

ตรงของเนื้อหา (content validity) โดยเทคนิคIOC (index of item objective congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 แล้วนำมาปรับปรุงข้อบกพร่องและเรียบเรียงใหม่ให้สมบูรณ์ ขั้นตอนที่ 3 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 15 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 30 คน ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)^{๑๐} โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) เท่ากับ 0.991 และ ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage) 2) การวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหารและการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) เทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ (Best)^{๑๑} และ 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผลการบริหารงบประมาณโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ^{๑๒}

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย คือ ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จากเอกสาร ข้อมูลทางสถิติ รายงานบทความต่าง ๆ พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงร่างการวิจัย และเสนอโครงร่างการวิจัยต่อภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามการวิจัย คือ เป็นขั้นตอนการจัดสร้างเครื่องมือ นำเครื่องมือไปพัฒนาและตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำหนดเป็นตัวอย่างในการวิจัยนำข้อมูลที่รวบรวม

^{๑๐} Lee J. Cronbach, **Essential of Psychological testing**, ๓rd ed. (Newyork: Harper & Row Publisher, ๑๙๗๔), P. ๑๖๑.

^{๑๑} John W. Best, **Research in Education** (Englewood Cliffs: New Jersey: Prentice Hall, ๑๙๗๐), P. ๑๙๐.

^{๑๒} Dennis E. William Wiersma and Stephen G. Jurs, **Applied Statistics for the Behavior Sciences**, ๔th ed. (New York: Houghton Mifflin, ๑๙๙๔), P. ๑๑๔.

ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย คือ เป็นขั้นตอนการเสนอผลการวิจัยต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไข ขอบกพร่องตามหลักวิชาและปรับปรุงแก้ไขพัฒนาขอบกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

4. ผลการวิจัย/ประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย นำเสนอโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) ของการตัดสินใจของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายด้านของการตัดสินใจของผู้บริหาร จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 206 คน ซึ่งเป็นสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 แห่ง จากนั้นหาค่ามัธยเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้พบว่า ค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยภาพรวม (X_{tot}) ดังที่ปรากฏในตาราง ดังนี้

(n=103)

ที่	การตัดสินใจของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	การวิเคราะห์สถานการณ์ (X_1)	4.75	0.39	มากที่สุด	3
2.	กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (X_2)	4.74	0.42	มากที่สุด	4
3.	การค้นหาทางเลือก (X_3)	4.73	0.44	มากที่สุด	5
4.	การประเมินทางเลือก (X_4)	4.73	0.45	มากที่สุด	6

5.	การตัดสินใจ หรือการเลือกทางเลือก (X_5)	4.80	0.38	มากที่สุด	1
6.	การประเมินผลการตัดสินใจ (X_6)	4.77	0.44	มากที่สุด	2
รวม (X_{tot})		4.75	0.39	มากที่สุด	-

จากในตารางที่ปรากฏ พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตัดสินใจ หรือการเลือกทางเลือก ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.38) การประเมินผลการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.44) การวิเคราะห์สถานการณ์ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.39) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.42) การค้นหาทางเลือก ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.44) และ การประเมินทางเลือก ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ระหว่าง 0.38–0.44 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) ของผลการบริหารงบประมาณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายด้านของผลการบริหารงบประมาณ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 206 คน ซึ่งเป็นสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 แห่ง จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้ พบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม ดังที่ปรากฏในตาราง ดังนี้

(n=103)

ที่	การตัดสินใจของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	การวางแผนงบประมาณ (Y_1)	4.81	0.37	มากที่สุด	2
2.	การคำนวณต้นทุนผลผลิต (Y_2)	4.74	0.41	มากที่สุด	7

3.	การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Y ₃)	4.80	0.41	มากที่สุด	4
4.	การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ (Y ₄)	4.84	0.35	มากที่สุด	1
5.	การบริหารสินทรัพย์ (Y ₅)	4.78	0.46	มากที่สุด	5
6.	การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Y ₆)	4.81	0.40	มากที่สุด	3
7.	การตรวจสอบภายใน (Y ₇)	4.77	0.50	มากที่สุด	6
รวม (Y _{tot})		4.79	0.38	มากที่สุด	-

จากในตารางที่ปรากฏ พบว่า ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.35) การวางแผนงบประมาณ ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.37) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.40) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) การบริหารสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.46) การตรวจสอบภายใน ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.50) และการคำนวณต้นทุนผลผลิต ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาสวนแบ่งเบนมাত্রฐาน พบว่า อยู่ระหว่าง 0.35–0.50 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผู้วิจัยผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านดังที่ปรากฏในตาราง ดังนี้

(n=103)

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_7	Y_{tot}
X_1	.631**	.676**	.635**	.587**	.672**	.641**	.612**	.696**
X_2	.690**	.709**	.697**	.634**	.696**	.693**	.621**	.739**
X_3	.698**	.744**	.667**	.670**	.665**	.702**	.632**	.744**
X_4	.748**	.784**	.733**	.693**	.715**	.723**	.703**	.796**
X_5	.630**	.626**	.612**	.598**	.575**	.604**	.533**	.649**
X_6	.727**	.781**	.735**	.657**	.693**	.668**	.685**	.773**
X_{tot}	.750**	.786**	.742**	.698**	.730**	.733**	.689**	.800**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากในตารางที่ปรากฏ พบว่า แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหาร (X_{tot}) กับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 (Y_{tot}) พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์ในลักษณะ คล้อยตามกันและอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .800$) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารโดยรวม (X_{tot}) กับ ผลการ บริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 รายด้าน ($Y_1 - Y_7$) พบว่า มีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกันทุกคู่ อยู่ในระดับสูง อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .698 - .786 โดยเรียงลำดับค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คู่ที่มีความสัมพันธ์ 3 อันดับแรก ได้แก่ การตัดสินใจของผู้บริหารโดยรวม (X_{tot}) กับการคำนวณต้นทุนผลผลิต (Y_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .786$) การตัดสินใจของผู้บริหาร โดยรวม (X_{tot}) กับการวางแผนงบประมาณ (Y_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .750$) และ การ ตัดสินใจของผู้บริหารโดยรวม (X_{tot}) กับการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Y_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .742$) ตามลำดับ

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารกับ ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การตัดสินใจเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากในการเป็นผู้บริหาร เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ โดยเฉพาะการบริหารนั้นจะต้องมีการตัดสินใจอยู่เสมอ ผู้บริหารจะต้องมีการวิเคราะห์ พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ เพื่อใช้ในระบบการตัดสินใจ และประเมินทางเลือกที่มี เพื่อให้มีการตัดสินใจที่ดีที่สุด การตัดสินใจของผู้บริหารนั้น ส่งผลต่อองค์กร ซึ่งอาจทำให้องค์กรได้รับผลลัพธ์ที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ การตัดสินใจของผู้บริหารถือเป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกทางเลือก หากผู้บริหารได้ตัดสินใจไปแล้วนั้น ผู้บริหารต้องสามารถยอมรับผล การตัดสินใจของตนเองได้ หากผู้บริหารตัดสินใจได้มีประสิทธิภาพ ก็กล่าวได้ว่าการบริหารงานของ ผู้บริหารนั้นมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจก็จะมีประสิทธิภาพตามไปด้วย ดังที่ กัลยารัตน์ ชีระชนชัยกุล กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการของการแสวงหาทางเลือกที่มีอยู่ จากทางเลือกต่าง ๆ และสามารถเลือกทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยทั่วไปการตัดสินใจเป็นบทบาทหน้าที่ที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างผู้บริหารกับปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารที่ทำการตัดสินใจนั้นจะต้องมีหลักการ มีเหตุผล มีเจตคติ และวิจรรณญาณที่ดี นอกจากนี้การตัดสินใจยังเป็นวิธีที่สามารถนำไปสู่การบรรลุ เป้าหมายขององค์กร จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นผู้บริหารที่มีการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา การตัดสินใจจึงเป็นภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่งต่ออนาคตขององค์กร ผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารจึงเป็นบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ระบุปัญหา เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา พิจารณาแนวทางจากทางเลือกที่เป็นไปได้ และสามารถเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด โดยไม่ก่อให้เกิดความผิดพลาด และส่งผลให้องค์กรประสบผลสำเร็จ อีกทั้งยังมีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอยและมิเกล (Hoy and Miskel) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารและถือว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารทุกคน และทุกระดับ การตัดสินใจจึงจำเป็นต้องใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาเป็นอย่างมาก ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นผู้ใช้สติปัญญาตัดสินใจวิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูล คาดการณ์ผลที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต รวมไปถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคุณสมบัติดังกล่าวเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารและการตัดสินใจ ซึ่งศาสตร์และศิลป์ของผู้บริหารเกิดขึ้นจากการหลอมรวมความรู้ จากการศึกษาหลักการ ทฤษฎีการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งประสบการณ์ในการบริหารและการตัดสินใจเข้าด้วยกัน ดังนั้น การให้ผู้บริหารได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และกระบวนการตัดสินใจ จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริขวัญ ศรีอินทร์สุทธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่ม

จังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ จุฑามาศ ดีแป้น ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตัดสินใจหรือการเลือกทางเลือก การประเมินผลการตัดสินใจ การวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ การค้นหาทางเลือก และการประเมินทางเลือก ตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการตัดสินใจหรือการเลือกทางเลือกอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีทักษะในการตัดสินใจ หรือการเลือกทางเลือกที่ดี รวมไปถึงความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ประสพการณ์ในการทำงาน และความรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง ซึ่งทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม ที่กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นการเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจอาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ กมลพัฒนานันท์ ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหากแยกเป็นรายด้าน ด้านการตัดสินใจหรือการเลือกทางเลือกมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ตามด้วยการวิเคราะห์สถานการณ์ การหาทางเลือก การประเมินผลการตัดสินใจ การประเมินทางเลือก และการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตามลำดับ ตามแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) 2) ด้านการประเมินผลการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับที่สอง รองลงมากจากการตัดสินใจหรือการเลือกทางเลือก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีการประเมินและทบทวนการตัดสินใจอย่างถี่ถ้วนกับบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตัดสินใจนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และมีการตรวจสอบทางเลือกอย่างแน่ชัดก่อนการตัดสินใจสอดคล้องกับ กอร์ดอน (Gordon) ที่กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการสำคัญทางการบริหาร มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ผู้บริหารจะมีการตัดสินใจที่แตกต่างกันไป โดยมีเหตุผลจากข้อมูล ทักษะ หรือประสพการณ์ แลต้องอาศัยทักษะ 3 ประเภท คือ ทักษะทางเทคนิค ทักษะความเป็นผู้นำ และทักษะการตัดสินใจ การตัดสินใจที่ดีจะส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ และ 3) ด้านการประเมินทางเลือกอยู่ในระดับมากที่สุด แต่อยู่ในลำดับสุดท้ายหากเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิต แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประเมินทางเลือก และพิจารณาถึงข้อ

แตกต่างกันในแต่ละด้าน ความเสี่ยง และผลเชิงลบที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในแต่ละทางเลือก รวบรวมข้อมูลที่มีทั้งหมดเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ บาร์นาร์ด (Barnard) ที่กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการทางตรรกวิทยาในการพิจารณาวิเคราะห์ และตัดทางเลือกจากทางเลือกต่าง ๆ อาศัยเหตุผลและความเป็นจริงเกี่ยวกับทางเลือกเหล่านั้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ดีแป้น ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหากแยกเป็นรายด้าน พบว่า การประเมินทางเลือกนั้นอยู่ในลำดับสุดท้าย โดยเรียงจากค่ามัธยฐานเลขคณิต

2. ผลการวิจัย พบว่า ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบด้านงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงบประมาณ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารงบประมาณเป็นอย่างดี ยึดตามกฎระเบียบของกระทรวงการคลังและคู่มือการใช้จ่าย แนวทางการดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษามุ่งเน้นถึงการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดขึ้น ดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่า ประหยัด ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียนและเกิดประโยชน์ทางราชสูงสุด สอดคล้องกับ ทวีพร แก้วบัวดี ได้กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง แผนงาน/โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการประเมินค่าใช้จ่ายไว้ล่วงหน้า และมีระยะเวลาการใช้จ่ายงบประมาณ 1 ปี หรือเรียกว่า ปีงบประมาณ โดยจะต้องมีการควบคุมดูแล และตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปอย่างรอบคอบ บริหารจัดการทรัพยากรที่จำเป็นในการลงทุนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตามแผนงาน/โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตั้งไว้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการบริหารมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยสิทธิ์ เณรมีประเสริฐ ที่ได้กล่าวว่า การบริหารงบประมาณเป็นการวางแผนงบประมาณ การกำหนดผลผลิตและคำนวณต้นทุน การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์ และการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการที่องค์กรภาครัฐจะนำงบประมาณไปใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิผล สอดคล้องกับ ขวัญเรือน มุ่งผลกลาง ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความซับซ้อนและมากที่สุดในทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การวางแผนงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสินทรัพย์ การตรวจสอบภายใน และการคำนวณต้นทุนผลผลิต ตามลำดับ ดังนี้ 1) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีการกำหนดนโยบายด้านการบริหารการเงิน ควบคุมงบประมาณ ควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่าย กฎหมายของทางราชการ จัดสรรงบประมาณตามโครงการ/แผนงานตามความเหมาะสม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดความรับผิดชอบในการบริหารงบประมาณอย่างชัดเจน รวมถึงการจัดทำบัญชี หลักฐานประกอบการเบิกจ่าย ครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับ เชอร์วูด (Frank P. Sherwood) ได้กล่าวว่า งบประมาณเป็นแผนเบ็ดเสร็จซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของตัวเงิน แสดงโครงการ ดำเนินงานทั้งหมดในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมไปถึงการประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการ และค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนในการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดเตรียม 2) การอนุมัติ และ 3) การบริหาร และ ปาริดา ศุภการกำจร ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย คือ การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การวางแผนงบประมาณ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน การบริหารสินทรัพย์และการคำนวณต้นทุนผลผลิต 2) การวางแผนงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับที่สอง รองลงมาจากการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีการจัดทำแผนกลยุทธ์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนงาน/โครงการ จัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ เกตุจันทร์ทา ศรีวระมย์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงบประมาณที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก แต่ด้านการควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง 2) กลยุทธ์การบริหารงบประมาณที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียน

ต้องการให้มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ การจัดทำงบประมาณ อนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ สอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ มีการวัดผลประเมินผลได้ กลยุทธ์การจัดการงบประมาณที่ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร จะทำให้การปฏิบัติการจัดการ งบประมาณมีประสิทธิภาพเกิดผลดีต่อระบบจัดการงบประมาณอย่างมีคุณภาพ 3) จากการประเมินกล ยุทธ์การบริหารงบประมาณที่พัฒนาขึ้น พบว่ามีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วราภรณ์ ธนากุลจิรวัฒน์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตอยู่ในระดับมากที่สุด แต่อยู่ในลำดับสุดท้ายหากเรียงจากค่ามัธยฐานเลข คณิต แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีการศึกษา เก็บข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา วิเคราะห์รายละเอียด ของงบประมาณในแต่ละแผนงานโครงการในปีที่ผ่านมา เพื่อใช้ในการกำหนดงบประมาณในปีปัจจุบัน มี การระบุผลผลิต ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่จะได้รับจากการดำเนินกิจกรรม รวมถึงการประเมิน ทางเลือกที่อาจทำให้เกิดต้นทุนที่ต่ำกว่าแต่ได้ผลเท่าเดิม อีกทั้งสถานศึกษามีการปรับปรุงการกำหนด งบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบายต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับชูปรี ม่วงกุ่ม ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การ บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา ภายรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แต่ พบปัญหาในการบริหารงบประมาณ ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดแผนงานโครงการ แต่ในทางปฏิบัติ ไม่สามารถปฏิบัติได้ครอบคลุมทุกด้าน ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับปฏิบัติงาน ระบบการ ตรวจสอบภายในไม่มีอิสระ และขาดความต่อเนื่อง โดยมีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควร กำหนดแผนงาน โครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติจริงอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ทุกคน มีส่วนร่วมในการวางแผน สร้างแรงจูงใจ ตลอดจนจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม การจัดทำ ตัวชี้วัด และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ ตูสยาภา ตูยาสัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง การ บริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษา : แนวทางสำหรับการบริหารงาน งบประมาณของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพปัญหาของการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน แสดงให้เห็นถึงปัญหางบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ บุคลากรด้านการเงินภายในโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบและวิธีการบริหาร งบประมาณที่ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งยังบกพร่องในกระบวนการคำนวณต้นทุนผลผลิต ขาดความ ชำนาญในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และขาดการเชื่อมโยงของขั้นตอนในการบริหารงบประมาณภายใน โรงเรียน

3. ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในระดับสูง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.800$) ซึ่งกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีการวิเคราะห์ขั้นตอนต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ระบุปัญหาที่แท้จริงได้เพื่อการตัดสินใจ นำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น บริหารจัดการสิ่งที่อาจก่อให้เกิดความล้มเหลว โดยพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหา จากทางเลือกหลายทางเลือกที่เป็นไปได้ ทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีการพิจารณาทางเลือกจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม รวมไปถึงการประเมินทางเลือก มองเห็นถึงข้อแตกต่างด้านผลที่จะเกิดขึ้น และความเสี่ยงที่ไม่พึงประสงค์จากทางเลือกที่หลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ยอมรับต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา พร้อมทั้งทบทวนการตัดสินใจ และตรวจสอบทางเลือกอย่างแน่ชัดอีกครั้งก่อนการตัดสินใจ สอดคล้องกับ ภิมณภัค สุพรชัยภักดิ์ ที่กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญของผู้บริหารที่จะนำองค์กรไปสู่การดำเนินงานต่าง ๆ และเป็นกระบวนการที่สำคัญมีผลต่อการประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์กร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทักษะการตัดสินใจที่มีเหตุผล มีระบบ แบบแผน มีขั้นตอนถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งการตัดสินใจที่ดีก็จะส่งผลต่อการกำหนดทิศทางขององค์กร และยังทำให้บุคลากรในองค์กรมีความพึงพอใจและกระตุ้นให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ วิเชียร วิทย์อุดม ที่กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นหน้าที่อันสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้นำและผู้บริหาร ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งที่ผู้นำและผู้บริหารในทุกระดับจะต้องกระทำอยู่เสมอ การตัดสินใจจึงเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานในทุก ๆ เรื่อง ในทุก ๆ กรณี ประสิทธิภาพของงานจะดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหารเป็นสำคัญ การตัดสินใจจึงต้องมีศิลปะเป็นอย่างมากที่จะทำให้การตัดสินใจที่ได้ออกมานั้นมีคุณภาพ เพราะหากการตัดสินใจผิดพลาดก็必将เกิดความเสียหายต่อองค์กรได้อย่างมาก แต่ถ้าหากตัดสินใจได้ถูกต้องและเหมาะสมก็จะทำให้ความสำเร็จผลมาสู่องค์กร ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้นำและผู้บริหารที่จะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งถึงกระบวนการการตัดสินใจให้ถ่องแท้ และตระหนักถึงความสำคัญของการตัดสินใจที่จะเสริมสร้างการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้นไป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและศักยภาพอย่างพอเพียงต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่กำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งในหมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไว้ว่า กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยัง

คณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการ การศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งงานทุกด้านเหล่านี้จะต้องผ่านการตัดสินใจจากผู้บริหารทั้งสิ้น เพื่อบริหารจัดการ การศึกษาให้เกิดความเรียบร้อย และตรงตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาได้ กำหนดไว้ ซึ่งทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า หากผู้บริหารไม่สามารถทำการตัดสินใจไปในทางที่ดีได้ ผลที่ไม่ ดีตามมาทำให้สถานศึกษาไม่สามารถบริหารจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายได้ แต่หากผู้บริหาร สถานศึกษามีการตัดสินใจที่ดี ผลที่เกิดขึ้นก็จะเกิดประโยชน์แก่สถานศึกษา และสามารถทำให้ สถานศึกษามีการบริหารจัดการได้ตามผลที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ กัลยารัตน์ ชีระธนะชัยกุล ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต จะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม อยู่ตลอดเวลา รวมไปถึงความพยายามฝึกฝนตนเอง พัฒนาทักษะ และสั่งสมประสบการณ์ในการตัดสินใจ เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ข้อจำกัดของ สถานการณ์การศึกษา เนื่องจากแต่ละขั้นตอนจะมีผลต่อความสำเร็จในการตัดสินใจ สอดคล้องกับ จุฑามาศ ดีแป้น ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายคลึงตามกัน และสอดคล้อง ศิริขวัญ ศรีอินทร์สุทธ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่ม จังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูใน สถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับที่ 0.01

6. ผลการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ 1) การตัดสินใจ หรือการเลือกทางเลือก 2) การประเมินผลการตัดสินใจ 3) การ วิเคราะห์สถานการณ์ 4) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 5) การค้นหาทางเลือก และ 6) การประเมิน ทางเลือก

2. ผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลข คณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 2) การรายงานทาง

การเงินและผลการดำเนินงาน 3) การวางแผนงบประมาณ 4) การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 5) การบริหารสินทรัพย์ 6) การตรวจสอบภายใน และ 7) การคำนวณต้นทุนผลผลิต

3. การตัดสินใจของผู้บริหารกับผลการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

เอกสารอ้างอิง

ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ. **มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles** กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัท วีระฟิล์มและโซเท็กซ์ จำกัด, 2544.

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. **บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี**, 2560.

มัทนา วังธนอมศักดิ์. **ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. นครปฐม: บริษัท เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2561.

วีระยุทธ ชาคะกาญจน์. **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

Best John W. **Research in Education**. Englewood Cliffs: New Jersey: Prentice Hall, 1970.

Cronbach Lee J. **Essential of Psychological testing**. 3rd ed. Newyork: Harper & Row Publisher, 1974.

Gordon Judith R. **Organizational Behavior : A Diagnostic Approach**, 7th New Jersey: Prentice – Hall, Inc., 2002.

Krejcie Robert V., and Morgan Daryle W., “ **Determining Sample Size for Research Activities**”. Journal for Education and Phychological Measurement, 1970.

Likert Rensis. **New Patterns of management**. Tokyo: McGrew– Hill Book company, 1961

William Wiersma Dennis E. and Jurs Stephen G. **Applied Statistics for the Behavior Sciences**, 4th ed. New York: Houghton Mifflin, 1998.

